

Haandkrivelsen fra Hans Majestæt er kommen frem; det er jo den ærede Ordfører, til hvem jeg her nærmest henvender mig. Han har jo selv erkjendt, at selvfølgelig kunde efter hans Overbevisning Hans Majestæt udtale sig og udtale sig ogsaa saaledes, at det blev offentliggjort, det er ikke deri, at han finder noget Misligt; det findes paa et andet Punkt, som jeg maasse nærmere kommer til at berøre. Men det er jo blevet yttret fra nogle Sider, at man maatte gaa ud fra, at Ministeriets Udtalelse og Kongens Svar derpaa ogsaa havde været Gjenstand for et Statsraad, og det ærede Medlem for Veile Nmts 2den Valgkreds har endogsaa, Gud veed af hvilkens Grund, tænkt sig, at det skulde ske paa den ekstraordinære Maade, som omtales i Grundlovens § 16, hvorpaa det kan ske, naar Hans Majestæt er forhindret fra at være tilstede. Paa denne Maade er det i alt Fald ikke flet, det har overhovedet slet ikke været for i Statsraadet, thi det vilde være kommet i den fuldeste Strid med den Fremgangsmaade, som har været fulgt her i Landet, saalænge vi have haft en konstitutionel Forfatning, at alle Spørgsmaal vedkommende et Ministeriums Afgang eller et nyt Ministeriums Tiltrædelse have ligget ganske udenfor Statsraadet og ere bleven forhandlede af Hans Majestæt Kongen og vedkommende Ministre enten mundtlig eller, hvis det er flet skriftlig, ad Kabinetsveien. Hvad der her er flet, er altsaa i fuldstændig Overensstemmelse med det Sedvanlige. Men medens jeg saaledes maa antage, at denne Beskyldning for, at Hans Majestæts Ansvar ikke skulde være dækket, er tilstrækkelig indbegaaet ved, hvad jeg her har udtalt, kommer jeg nu til det næste Angrebspunkt fra den ærede Ordførers Side. Det gik ud paa, at Mysterien skulde være den, at Henvendelsen var kommen til at staa i Ministerialtidenden, idet nemlig Ministeriet derved havde trukket Hans Majestæt frem. Den ærede Ordfører havde Intet imod, at Hans Majestæt udtalte sig, men — saaledes faldt netop udtryffeligt hans Ord — det maa være Kongen selv, som afgjør, om hans Billie skal offentliggøres, og det maa ikke være Ministeriet, der trækker ham frem. Jeg tilstaar, at denne Ytring af den ærede Ordfører, efter at det udtryffeligt er sagt fra Conseilspræsidentens Side, at den Offentliggørelse, som er flet, af Haandkrivelsen, er flet i Overensstemmelse med Hans Majestæt og med hans Samtykke, synes mig at være hel besynderlig. Det forekommer mig, uden at man behøver at gaa ind paa at forklare, hvorledes dette Samtykke af Hans Majestæt og Overensstemmelse med Ministeriet er kommen tilstede, at det, naar det er sagt, at der foreligger et Samtykke, er lidet henynsfuldt mod Ministeriet at tale om, at det skulde have trukket Hans Majestæt frem for Offentligheden, og eiheller forekommer det mig at være synderlig henynsfuldt overfor Kongen. Jeg finder derfor, at denne Udtalelse fra den ærede

Ordfører helst burde have været sparet, efter at Conseilspræsidenten havde givet sin Udtalelse om, hvorledes Tingene var gaaet for sig, medens jeg i Øvrigt skal tilføje, at jeg tror, at Enhver, som kender Forholdet mellem Ministeriet og Hans Majestæt Kongen, vilde være gaaet ud fra, at det var saaledes, uden nogensomhelst Forsikring i saa Henseende. Naar den ærede Ordfører derefter for det Tredie kom til at bebrejde Ministeriet — og flere Andre have jo fulgt ham i saa Henseende — at det nu efterat have udtalt sig, som det har gjort i sin Henvendelse til Kongen, forblev paa sin Plads uden at have nogen anden Grund, som var kommen frem, end det af Kongen udtalte bestemte Ønske om dets Forbliven, fordi han ansaa dets Afgang for Diebliffet for at være skadelig, hvilket skulde være at krybe i Skjul bag Hans Majestæt, saa forekommer ogsaa dette Udtryk mig at være især fra den ærede Ordførers Side meget ilde valgt. At Ministeriet ikke kryber i Skjul for denne sin Bestlutning at blive, er jo tilstrækkelig givet derved, at det staar og er fuldstændig rede til at tage imod et hvilket som helst Angreb. Og der vil ikke blive Mangel paa Angreb, der er den fuldeste Frihed i saa Henseende; jeg tror endogsaa, man maa sige, at der er en vis Luxus tilstede i den Retning, saa at det synes mig, at endogsaa den største Appetit i saa Henseende maatte kunne tilfredsstilles. Men det forekommer mig i Serbeleshed besynderligt fra den ærede Ordførers Side, at han kunde forundre sig over, at Hans Majestæts indstændige Opfordring til Ministeriet om at blive kunde være afgjørende Grund for det til at forblive paa sin Plads. I det Mindste den ærede Ordfører maatte dog erkjende og vide, at det er erkjendt til alle Tider og ikke blot hos os, men ogsaa i andre konstitutionelle Stater, at det er en Ting, som hyppig gaar for sig, at et Ministerium af forskellige Grunde meget kan ønske at træde af, men ikke desto mindre forbliver paa sin Post, naar Hans Majestæt ønsker det. At Hans Majestæts Ønske saaledes faar denne Vægt, forekommer mig vel at kunne forstaaes og ikke at behøve noget Tillæg om, at Ministeriet søgte at krybe i Skjul bag Hans Majestæt Kongen. — Naar endelig den ærede Ordfører meget ofte varierede det samme Thema med mere eller mindre stærke Udtryk, nemlig at trække Kongen og at drage Kongen, og derved ogsaa kom til det at drage Kongen ind i en Partistrid, saa maa jeg bestemt tilbagevise hele denne Forestilling om, at der her for Ministeriet har været nogensomhelst Tale om en Partistrid. Der har for Ministeriet været Spørgsmaal om at forelægge en Sag for Kongen, hvori Folkethinget selv havde henvendt sig til Kongen om at tage en Bestlutning med Hensyn til sit Ministeriums Forbliven eller ikke, og det er en Sag, som til alle Tider er erkjendt og som det fra alle Sider erkjendes at maatte være ubelukkende Kongens Ret at afgjøre. Det